

BUDA - PESTA

21 Decembrie st. v.
2 Ianuarie st. n.

Va eși joi'a și duminică.

Redacțiunea: strada arbo-
relui verde nr. 12.

Nr. 96.

ANULU XIV.

1878.

Prețulu pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.

Pentru Români'a 2 galbeni.

„PAZ'A DUNAREI“

— De Mar'i'a Sa Dómn'a României. —

O! nu te teme, tîer'a mea,
Cu brațiul meu te-oiu apeará,
Vedi tu colo stégul turcescu,
De unde tunuri ne pândescu?
Chiar mîi de bombe d'aru asvêrlí,
Cu Domnul Carol le-oiu sdrobí.

Dunarea vecinic ne-a iubitú,
Pe und'a ei amu mai plutitu,
Ale ei valuri cântá blându :
„La zidu, coplí, sariti curênd !
Dati focu, luptati, viteji eroi,
Câci Domnul Carol e cu voi!“

O! nu te teme, tîer'a mea,
A tale lantîuri le-oiu sfarmá !
Mai facu o cruce si apoi
Pornescu la lupta, la resboiu,
Desfășuru falnic stégul meu ...
Cu Carol este Dumnedíeu !

Barbu cobzariulu.

— *Novela originala.* —

(Urmare.)

Numele lui Barbu se facuse vestitu întocmai cá în timpulú seu a lui Jianu si Tonsu. Erá gróz'a boerilor si binecuvêntarea lipsitilor. Si totusi domni'a astoru tovarasi ce nu cunosceau frica, iubirea, alipirea si supunerea fâra margini a lor, nu umpleau golulu din ânim'a lui Barbu. Ar fi plecatu dela ei, s'ar fi dusu, ar fi peritu cum periá în fia-care nópte balae, când haiducii ceialalti dormiau, iéra la pólele muntelui resuná unu cântecu si-o cobza.

Sciau ei óre cine este cântaretíulu noptii?
Sciau ei a cui sufletu trecuse prin foculu lamuririi, singuru care mai póte sè dea astfel de avêntu vorbei si cântului?

Sciau! Înse nu-si bateau capulu cu aste, semenau ele cu façi'a senina a lui Barbu, cu ochiulu visionariu al dorului patimosu. Prețíuiu ageritatea mintii, energí'a ce-o desvelíu în apearera lor, si apoi acea nespusa omení'a a lui, ce nu gasira la nici o capetenia ce avusera.

O scire neașteptata ilu sill a-si pune voi-nicii pe picíoru. Unu flacáu ce avuse o patíania grea cu boerulu Iazului, veni cá aliatu, istori-

sindu, cá de-o minune, gátrile ce se faceau pentru nunt'a boeritiei Pauna.

Se repeditera copiii codrului, si într'o nópte dadura încetinelu mai multu pe sus de câtu pe jos, de învechitul boeriu din pufusulu lui ascernutu, silindu-lu a-si scóte comórele ascunse. Strigase bietulu de elu, strigase a surd'a, càci curtelnicii perisera cá de farmecu; perisera toti, numai o sermana umbra scotorociá cas'a dupa o alta umbra.

Erá Barbu; — Barbu, care cautá pe Pauna.

Si-a cautat'o peste totu loculu, a cautat'o si-a strigat'o pân a ametitu. Atunci unu murmuru tîmpitu l'a deshtëptatu, iér a începutu a cautá, si când a intratu în odai'a din urma, o lucire vída l'a orbitu, lumea s'a întorsu, si elu a cadíutu c'unu gemetu isbucnitu din ânima lângá racl'a Ingradita de faclii aprinse, lângá racl'a în care erá asiediatá icón'a gândirii lui — Pauna cu rochia bogata, cu giulgiu sub care undulá unu peru cá negrulu corbului, pe lângá o frunte curata cá cér'a desenata de sprincene lungi si subtiri.

Avea gatéla de mirésá, salba scumpa si unu zimbetu seninu si îndestulitu. Murise cá o flóre, se stinse cá o stéua, implinindu fagaduiél'a data Barbului.

Multu s'a uitatu elu la ea, a disu o rogatiune priceputa numai de Ddieu, a sarutatu crucea dupa peptulu ei, si apoi cine scie ce-i a luminatu mintea de când a gasitu pe crudulu boeriu peritu cá misiélulu în hor'a fartatilor, nu l'a sdruncinatu cum a sdruncinatu elu icón'a din racla; fericirea, gândirea si viétia lui întréga.

I-a disu numai:

— Boeriale! ti-o spunu în crestinetate; róga-te lui Ddieu sè-ti ierte tóte fâra-de-legile facute, sè-ti ierte si aceea pentru care te iertu si eu.

Si-a plecatu Barbu, a plecatu cá orbulu în lumea mare. A plecatu si-a mersu prin codrii pustii, prin vâi desierte, fâra paseri si paraie, a mersu pâna ce, sdrobotu de ostenéla, a ajunsu la o casa prin acârei ferestre sticlate zari niște calugari smeriti, cu capete descoperite, ingenunchiându si rostindu rogatiunile mortilor.

Atunci s'a redicatu Barbu, si-a scosu cobz'a si-a începutu a cântá cu asiá gele si cu asiá durere, de si frundiele se mișcau si diorile diminettii lacrimau pe iérba.

A cântatu de s'a adunatu ómenii pe lângá

elu, niște ómeni straini, cari plângeau cu elu si cu cânteculu lui.

Si cum a cântatu, s'a dusu veste despre cobzariulu tineru cu facia palita, cu cântece pe buze si cu lacrimi în ochi.

S'a dusu si elu dupa veste, s'a dusu prin bordeie, — si-a cântatu muncitorilor o patiania trista despre flórea boeriuului si flacâulu clacasiului.

Si iér a plecatu, a plecatu cu vér'a, a plânsu cu plânsulu tótmnei si iér s'a pornitu, pâna ce ajunsu minunea tierii, se întrecu cei mari sè aiba la ospetiele lor pe cântaretîulu din lume, pe Barbu cobzariulu.

Si n'a statu loculu, n'a pututu stá, càci durerea lui nemarginita ilu mâná cá criveitulu iernei frundia deslipita de ramur'a sa.

Elu a cutrieratu tóta tier'a, paméntulu poporului românu; a mângaiatu pe multi, a ștersu lacrimi la multi, a ajutat pe multi, inse nime n'a sciutu cá cine este elu, de unde vine elu si care-i este istori'a vietii?

Sciau numai cá erá fâra sémenu, càci cântecele lui doinice, horele ce începeau mai cá si plânsulu unei ânimi iubitoare, esiau din gur'a si cobz'a lui, cá undele din unu isvoru bogatu.

(Finea va urmá.)

Emilia Lungu.

Unu aventurieru pe tronulu Moldovei.

— Schitá istorica. —

(Urmare si fine.)

Întielegîndu despre acést'a Lascu, scoborindu-se de pe calu, le vorbi astfel:

— Oșteni! deja am implinitu oficiulu meu de comandantu fația cu voi, m'am Ingrigitu cá în casu de asaltu din partea inamicilor sè aveti o pozițiune câtu se póte mai favoritoare pentru voi; de acum înainte eu carele pâna aci me ingrigeam de voi si ve aperam cu svatulu, voi sè ve aperu cu sabi'a, séu ve voi duce nesuperati în patria, séu voi cadé aci împreuna cu voi, càci viétia-mi nu este démna cá sè o preferu mântuirii vóstre si renumelui meu; puteam eu luá dela tatalu meu osti si rămânendu acasa sè me folosescu în linisce de dênsele, déce nu m'aru fi condusu aicea amórea gloriei, care amóre emuléza cu virtutea parintelui meu, pe acést'a sè o aveti voi pemnu pentru credintia mea, acést'a este adeverat'a cauza a curagiului meu: ci ve asecurezu, oștenilor, cá de nu cumva me insiéla sperarea în

virtutea v^ostră și opiniunea ce o am despre voi, nu numai că ve voi sc^ote de aci fără nici o nefericire, ci vom est cu mare gloria. Fia cum va fi, pe Lascu nimenea nu-lu va vedé fugindu. Si, rogu-ve, de cine sè fugimu? Inimicⁱⁱ înca nici nu s'au aretatu, de si este de doritu, că cu atātu sè fia mai glorio^sa retragerea n^ostra prin invingerea inimicului. Au d^ora ve inspaim^{en}teza faim'a despre multimea de poporu, indatinata a se luptá cu armele si a înfricá cu strigári? Depuneti ac^{es}t'a frica nedemnă de curagiulu, cu care mai de-unadi trec^{ea}ti prinse ostile inimicilor intru ajutoriulu lai Pseudo-Heraclide, si mergeti incred^{en}du-ve in comandantele vostru, precum sè increde elu in voi asiá, cātu nu numai nu se teme de inimicu, ci doresce sè convina cu elu.

Astfel vorbindu elu cu curagiū si cu voce înalta, asiá a mișcatu ânimele ostenilor, încātu se rusnau de suspitiunea cea falsa ce o aveau asupra-i, si t^ota fric'a de pâna acum s'a schimbatu in am^ore cãtra d^{en}sulu, si mai doriau sè se lupte cu inimiculu, decātu sè se retraga. Lascu in acea di, de si nu putea caletorⁱ pedestru, insarcinatu cu t^ote cele necesarie pentru unu d^{uce}, mai v^{er}tos fiindu impedecatu de calcuniu cei polecesci incomodi de a caletorⁱ cu ei pedestru, totusi se abstinu si nu primisè se suie pe calu in contra tuturor roga^{ti}unilor soldatilor sei.

Românii intru aceea, dupa ce despoiara pe Transilvani, tramisera patru mⁱi de calareti cã sè bata pe Lasculu, care deja fece o mare parte din cale; ajungându-lu dara si ved^{en}du cã nu se inspaim^{en}teza, ved^{en}du-i estⁱⁿdu din paduri, cã nu fugu, si cã ostea intr^{ega} este intarita prin cara, cã si cum aru stá in castre, mai ântâiu stetera pe locu, apoi alergându ici colea cercau sè-i înfrice cu strigári. Lascu din contra nu se conturbà nimicu, ci stându gata la ori ce atacu, indemnă si incuragiá pe ai sei, si-si continuà calea. Românii ved^{en}du-se respinși cu pierderi de cãtra sclopetarii lui Lascu, carele i sci^u asied^{ia} asiá de bibe printre cara, incetara de a-i mai persecutá; atunci Lascu trec^{en}du Dniestrulu cu armat'a intr^{ega} fãra nici o pierdere, dimite ostenii.

Nu multu dupa acea Stefanu av^u aceea-si s^orte cã Pseudo-Heraclide, cãci pe cãnd elu erá ocupatu cu stabilirea domniei, tramit^{en}du soli la Soliman, pe atunci se' reint^orce Alesandru celu crudu. Ac^{es}t'a, precum amintiramu mai sus, petrecea in Constantinopole si audⁱⁿdu despre uciderea lui Pseudo-Heraclide, se nisui in totu modulu, sè se comende Sultanu-

lui de cãtra Pasii Veziri, pe cari i lingus^{ia} si-i încarcá de daruri.

Soliman erá t^orte mâniatu pe Români, cãci ucisera pe Pseudo-Heraclide, pe carele mai nainte cu doi ani ilu cerura de principe cu multa insisten^{ti}a. De acea voindu sè-si resbune pentru atãta neconstantia si crudelitate fa^{ci}a de Voda alu lor, cugetà cã este destulu de mare ped^{ep}sa pe capulu lor, de le va tramite Voda pe Alesandru, acãrui crudelitate întrecea si ur'a cea mare, ce-o portá elu cãtra Români. Afara de acea mai voiá cã sè le fia Voda unulu carele este impusu de d^{en}sulu, decātu pe carele ilu ceru româniⁱ cei schimbat^osi, neconstanti si bataiosi.

Asiá dara demãndà cã sè introduca pe Alesandru cu putere armata in Moldova, si i asemnã unu anumitu numeru de Turci, totu de odata scrie si Tatarilor din Crimea cã sè-lu asiste cu mare multime de calareti.

Cu aceste mijl^oce Alesandru recuprinde tronulu; e oribilu a amintⁱ cãte crud^{im}i a comis, ce maceluri a facutu. Ânim'a lui insetata de sãngele celor ce-lu restornara de pe tron, nu se mai put^u saturá de ucideri. Cã sè remuneredie pe Tatarⁱ pentru ajutorulu datu, le concese sè pradeze intr^{eg}'a t^{ie}ra. Acesteia trec^{en}du prin ascutitulu sabiei multime de femei si betrâni, aprind^{en}du cetãti si sate, t^{er}escu in prins^ore 15,000 de crestini.

Ensusi tiranulu Alesandru a ucisu mai t^ota nobilimea, — fl^orea boerimeⁱ, — afara de cei ce scapara de crudelitatea lui cu fug'a; si prãnd^{en}du cu legatulu Turcescu, carele aveá a caletorⁱ in Poloni'a, demãndà cã sè se ucid^{ia} in present^{ia} acestuia 30 de boeri prinsⁱ de curându. Ensusi St^{ef}anu, fugindu in Russi'a fu prinsu de Poloni, fu despoiatu de t^ote, si dupa pu^{ci}ne d^{ile}, la dorint^{ia} lui Soliman, fu decapitatu intr'o piat^{ia} din Lemberg, impreuna cu Motiocu si Spantiucu.

Nici o provincia nu fu mai espusa la astfel de depradãri, si ucideri, decātu Moldov'a, unde se pare, cã neconstant^{ia} si cerbicos^{ia} a poporului, se luptá cu crudelitatea celor mai multi principi, pe cari i alungá din domnia s^{eu} chiar i ucidea; de unde cardinalulu Comendoru, legatulu Russiei, cãnd audi dela nescari ómeni esperti faptele si int^{em}plãrile Moldovenilor, a eschiamatu:

— Acea provincia intru adeveru este o scena mare de cele mai triste tragedie!

Dr. Ioanu Avdeleanu.

Maritata si totusi fara barbatu.

— Romanu americanu, de Mrs. May Agnes Fleming. —

(Urmare.)

— Pe acela, firesce, l'am vedïutu mai de multe ori, — rise Paulina rosïndu, — asiá dara si Mrs Fane e în Priory ?

— Ba nu, ea traiesce în Germania, pentru cà clim'a de acolo i priesce mai bine. Ei convinu într' unu anu de doue seu trei ori, se saluta fôrte modestu, si sânt bucurosi, cà i desparte veri câte-va sute de miluri, Mrs Fane e betrâna si morbósa si torturéd'ia pe barbatulu ei cu jalus'ia.

— Sermanulu Mr. Fane! Si cum e cu fratele dtale, Mylord? Este elu în Priory?

— Dta dara în adeveru te interesedi de sermanulu Guido?

— Firesce; cu elu am convenitu mai de multe ori, decâtu cu dta; si doi ani nu sânt o eternitate. Pentru ce-lu numesci, „sermanulu Guido?”

— Asiá dara dta nu ai auditu nimicu despre elu?

— Am sósitu eri nópte, cum sè fïu auditu dara ceva? Dóra nu i s'a întêmplatu veri o nenorocire?

— Compatimirea dtale este pré onorabila pentru elu, elu nu o merita.

— Si pentru ce, déca-mi este permisu a te întrebá?

— Pentru cà — pentru cà elu a alunecatu pe càl rele, déca me vei pricepe.

— Eu cugetu, cà e dïsu destulu de claru; va sè dica, elu si-a respitu tóta averea si s'a cufundatu în datorii.

— Da.

— Înse dta, Mylord, esti avutu, si elu îti e uniculu frate. Datoriele lui sânt asiá dicëndu nimica, pâna ce dtale mijlócele îti stau la dispoziþiune.

Façi'a Mylordului se aprinse.

— Dta nu me pricepi, Miss Lisle, si-mi este cu neputinþia a te clarificá. Guido a alunecatu pe càl raticitórie, si te rogu a nu me mai întrebá mai de parte.

Elu îsi aruncá privirea în jos dinaintea privirii ei inocente. Ea nu pricepù, ce voiá elu sè pricepa, avea înse destula crescere a nu atinge mai multu o tema neplacuta.

— Ce alta noutate mai este? — ilu întrebà ea dupa o scurta pausa, — auditu-ai ceva despre Alice Warren?

Întrebarea ilu suprinse, de si o putù aþteptá dela ea.

— Despre Alice Warren? — respunse elu, — cine e acea?

— Cine? — întonà Paulina, — nainte de doi ani, nu trebuiá sè întrebi asiá ceva.

— Alice Warren? Cum sãm de nebunu! Dta vorbesci despre fic'a primariului?

— Da.

— Nu am auditu nimicu despre ea. A fost fôrte curiosu în astfel de modu sè fuga din cas'a parintiesca.

— Nu erá nimicu curiosu, ea a plecatu sè se marite.

— Sè se marite!

Lordulu Montalien galfedï, repetïndu aceste cuvinte.

— De siguru. În nópteá acea nainte de plecarea ei, mi-a scrisu, cà are de cugetu a se maritá.

— Ti-a scrisu ea si numele mirelui?

Ánim'a în elu batea repede, de si sciea ce i va raspunde.

— Ba nu, eu sciú numai, cà ea s'a maritatu dupa unu barbatu de rangu înaltu. Ce deduci dta din acést'a?

— Eu am cugetatu asupra acestei cauze, si mi-am formatu opiniunea. Scii dta cine a însoçit'o pâna la Londra?

— Nu sciú. Cine?

— Poftimu a-mi primí bratiulu, Miss Lisle, sè mergemu la mésa! La întrebarea dtale nu pota sè-ti raspundu. Ea a fost amic'a dtale, si din gur'a mea nu voiescu sè audi numele amagitoriului ei.

— Dta voiesci sè dici, cà acela a fost fratele dtale.

— Cu durere, da.

— Si eu nu credu, — dïse Paulina rezoluta; — elu nu s'a interesatu nici odata pentru ea, nu i-a arátatu nici odata nici cea mai mica intenþiune. Se póte, cà Guido a însoçit'o în caletoria lá Londra, înse cá sè se fïa cununatu cu ea, nu.

— Déca în adeveru s'a cununatu.

Miss Lisle nu rosí, ea ilu privi si mai aspru, fara frica, cu deplina inocentia.

— Ea s'a maritatu; ea mi-a scrisu, cà merge la Londra sè se cunune. Altcum mai erau pe atunci si alti domni în Priory.

— Da, Ralf Fane, Sir Harry Gordon, si capitlanulu Villiers.

— Si dta.

— Si eu.

Unu momentu ea ilu privi scrutându.

— Eu ilu voiu aflá, — dïse ea linistita, — în Spekhaven voiu da de urmele lui.

Lordului Montalien nu-i erá permisu a monopolisá cu stéu'a acelei seri; altii se îmbulzira, si Paulina erá încungîurata de omagii. Ea nu erá dupa tipulu tinereleor dame englese, ea posiedea o putere atractiva în unu gradu, câtu te simtiai încatusiatu, pâna nici nu ai cugetatu.

Lordulu Montalien nu se opuse acelei influinþie.

În o séra rece din octomvre Paulina întrá iérasii în gradinuti'a lui Ulrich Mason.

În ea si în gîurulu ei, s'a facutu o schimbare atátu de mare. Aici înse tóte remasera cum au fost, aici domniá totu acea liniþte, ordine si curatfenia vechia.

Paulina întrá neobservata în casa.

Rosanna prajiá pâne pentru theia si se simti de odata îmbracisiatá si sarutata cu dulce.

Când veni Ulrich, lâmp'a ardea pe mës'a frumosu aþternuta, si la acea síedea o fientia graçioasa, care ilu aþteptá cu nerabdare.

Cá împlântatu statú Ulrich si privi la ea.

— Ddieu te-a adusu, princessa, — dïse elu voiosu, — iéta cà iéra ai venitu!

Si asiá veni Polly iérasii acasa; dar ea nu mai erá acea Polly. Ea nu avea ce face, se nisuiá a împliní tóte dupa placere, cá sè fïa tocmai asiá cá mai nainte; înse ea acuma erá o dama eleganta, mai frumoasa decâtu mai nainte, si nu mai multu acea Polly.

În sér'a dilei urmatóre Ralf Fane, dupa îndati-nare, se preumblá în locurile placute lui. Acea peþtere

de lângă tîermure erá loculu lui celu mai placutu; — acolo ascultá elu murmurulu mării, acolo visá elu despre acea fetiția, care l'a condusu prima óra acolo.

Erá in murgitu, spre resaritu se vedea o slaba lucire galbina.

În gur'a peșterei statea o fîntîa négra si priviá la acea lucire caracteristica. Ea se întórse când audi niște pasi cari se apropiu, si — iéta! Paulina Lisle si Ralf Fane statura fiția în fația.

Artistulu galfedi; elu nu sciea, cá ea se afla in Spekhaven; cugetulu lui se ocupá tocmai cu ea, si acum de odata ea aparú naintea lui cá unu fenomenu supranaturalu.

— Mr. Fane, — diše ea, — în adeveru nici odata nu am cugetatu. Lordulu Montalien mi-a împartasitu, cá dta ești în Priory, inse eu am uitatu.

În aceste puține cuvinte erá totulu; „ea l'a uitatu“, l'a uitatu cu totulu, cá si când nu ar mai fi fost la olalta.

Elu nu se putea acúsá, cáci ênsusi cu voi'a a lasat'o, si totusi îlu torturá cugetulu, cá a parasit'o, persecutându-lu acea fîntîa frumósá diu'a si nóptea.

— Pentru ce me privesci dta, Mr. Fane, asiá de curiosu? — rise Paulina, — dóra cugeti cá süm o nimfa séu fantoma? Eu am venitu sè cercetediu pe toti amicii mei, si asiá nu putea sè lipsésca nici peșterea. Acum inse trebuie sè mergu; Rosanna se teme de róu'a si vîntulu de séra, si me tine cá süm o flóre gingasia, pe care prim'a fortuna de tómná o nimicesce.

— Permite-mi, Miss Lisle, sè te însoțiescu, — diše Ralf cu voce deprimata, — e nópte deja.

— Eu nu me temu, — surise ea, necapabila de a supprime simțiemintele ei dureróse, — de cea ce asiú puté sè me temu, ar fi jalusi'a Mrs Fanei. Dóra nu vei cugetá, cá voiú luá în nume reu însoțirea dtale.

Elu rosi în fația de durere.

— Când naintea de doi ani mi-ai redatu ánelulu, avusi deplina resbunare, acum inse te rogu sè me cruti.

— Da, ánelulu, pe care totu în acea séra l'ai datu Dianeí Hautton, carele luciá pe degetulu ei, când am cinatu in Priory. Te rogu, Mr. Fane, nu fi sentimental, eu am mai îmbetránitu si süm mai prudenta, frasele frumósá resuna fára efectu.

— În adeveru? asiá dara, spre a începe alta tema, cum iti place viétîa din Londra?

— Fórté straordinariu; me bucuru de iérna, cá unu pruncu de Craciunu.

— Si „Morning Post“ în curêndu va anunțiá o casatoría splendida.

Si totusi elu atinse iérasi acea córda. Dênsulu a perdutu pe Paulina, dar o iubiá si acuma, cum iubimu tóte, ce le perdemu odata.

— Da, da. Tóta lumea se casatoresce, si déca voiú mai îmbetráni si voiú fi de 25 ani, voiú cugetá si eu sè me asiediu undeva. Pentru ce inse te-ai îngropatu dta aici?

— Pentru cá în giurulu Spekhavenului afli inspirațiuni pentru art'a mea. Acum süm singuru, chiar si Guido Carls court a plecatu în caletorii.

— Eu înca nu l'am vedíutu pe Guido Carls court, si se vorbesce despre elu, cá despre unu monstru. Ce a facutu elu, pentru Ddiéu?

— Nimicu, decátu cá s'a ruinatu pe sine. De trei ani isi risipesce averea, si déca matusi'a sa nu va murí

în graba, si nu-lu va destiná de erede, va trebui sè parasésca tiér'a. Elu s'a încurcatu în datorii peste fire.

— Sermanulu Guido, îmi pare reu de elu, elu a fost fórté frumosu.

— Elu si acum e frumosu, si eu me miru pentru ce nu s'a casatoritu pâna acuma cu vr'o avuta. Celu puçinu lui nu-i este greu unu astfel de lucru; inse precum mi se pare, elu nu are timp.

— Din ce traiesce elu?

— Din lucrári literare, din remasiaguri si din joculu cártilor. Matusi'a lui i-a platitu mai de multe ori datoríele, dar acum nu voiesce mai multu.

Între acea ei ajunsera acasa, unde Rosanna așteptá îngrijiata sosirea ei.

Cam dupa o septemána vení Sir Hugo dupa ea, si Paulina i urmá cu placere.

Ea s'a bucuratu fórté, cá a vedíutu pe crescatorii ei; viétîa din cas'a lui Ulrich Mason inse i se parea pré monotóná si duiósa, nu este rentórcere în viétîa. Déca ea ar fi remasu în acea sfera, ar fi fost îndeatulita si fericita; inse acum nu se putea mai multu acomodá împregiurárilor de mai nainte.

În diu'a dupa rentornarea ei, ea vedíu pe „Ristori“ cá „Maria Stuart.“ Lordulu Montalien vení în logea ei. Paulina îlu salutá scurtu si rece. Nu-lu putea suferi, simțiea instinctivu, cá elu a fost acelu crudelu.

— Speru cá ai aflatu pe toti cunoscutii din Spekhaven sânetosi!

— Da, inse despre Alice Warren nu am audítu nimicu.

Pe buzele Mylordului jocá unu surisu îndestulitoriu.

— Am sciutu înainte, nici tatalu ei nu ti-a pututu împartasí nimica.

— Nimicu alta, decátu acea, ce dta mi-ai spusu deja, cá fratele dtale a caletoritu cu ea.

— Si ce deduci dta din acést'a? Vedi, cá am avutu dreptate?

— Voiesci sè scfi pe cine cugetu eu?

— Da.

— Pe dta.

Ea îlu privi aspru.

— Miss Lisle!

— Alice nu ar fi parasitu cas'a parintiesca pentru fratele dtale; ea s'a interesetu numai pentru dta. Se póre cá a caletoritu din întêmplare cu ea, inse cumca elu sè o fi sedusu, nici odata! Elu a cercetatu pe Mr. Warren, i-a împartasítu acést'a, si betránulu i crede. Elu a decl. ratu sinceru si solenelu, cá a întimpinatu pe Alice în sal'a de așteptare si la recercarea ei, a condus'o pâna la loculu destinatu. Adress'a inse nu voiesce sè o spuna, pentru cá i-a promis, cá va retacé locuinti'a ei, si betránulu Warren nu voiesce sè-lu constringa a-i spune. Elu e mâniosu pe Alice si nici nu voiesce mai multu sè-i auda de nume; afirma, cá nu o va primí, nici déca va vení cá soția onesta la cas'a lui. Elu nu se intereséda sè o afle. Inse eu voiú reesí.

— Si ce vrei dta sè faci?

— Sè cumperu pe policistii cei mai buni.

— Dar multúmiti-va ea pentru cá i-ai rapitu retragerea, care póte i este dorita?

(Va urmá.)

S A L O N U :

Dela societatea „Români'a Juna.“

— Viena 26 dec. —

Afaceri însemnate ale societății „Români'a Juna“ au întrunit pe membrii ei la o ședință ordinara, care s'a ținut sâmbeta în 21 l. c. n.

Dupa verificarea processului verbalu al ședinței ultime, urmă că alu II-lea punctu alu ordinei zilei : „Galeri'a de lucru si industri'a francesă la expozițiunea univ. din Paris 1878“, o prelegere ținută de dlu O. Blasianu, care seceră aplause meritate.

Urmă apoi budgetulu pentru semestrul de ierna 1878/9 care se primă cu puține modificări.

Sosise apoi alu IV-lea punctu si adeca : „Propuneri din partea comitetului.“

Dnul presedinte alu societății, că presedinte alu comitetului balului (comitetulu balului s'a constituitu de vre-o 2 septemâni) rogă societatea, că dâns'a să împuternicēscă comitetul, că acest'a să deie la cererea comitetului balului 200 fl. pentru acoperirea speselor preliminare ale balului. Societatea luându în considerațiune scopul celu frumosu alu balului, votă numai decâtu comitetului împuternicirea ceruta.

În acestu anu balulu românū o să se distinga de tôte cel' de pân'acum, căci mai întâiu de tôte s'a decisu, că să rogăm pe unu archiduce (pôte, că întâiu pe Rainer), să primēscă protectoratul balului românū.

Pân'acum numai stimatele dame Filisiano si Dumba au primitu patronatul, dar e siguru că vom mai capetă înca două patronesse.

Ajunul anului nou se va serbă si în anulu curențe, — dar nū festivu, că în cei doi ani din urma, ci în modu colegialu, căci starea fondului disponibilu ne dictēdiă modestia. Spre acestu scopu s'a alesu o comisiune de 5 membrii, care va arangiă serbarea anului nou.

S'a alesu apoi alt'a comisiune de 5 membrii pentru compunerea unui regulamentu, dupa care fiecare membru ordinariu al societății este datoru a ținē pe anu celu pușinu una prelegere literaria.

Ultimul punctu al ordinei zilei : „Critic'a poesiei de S. Muresianu“ de dl I. S. Paulu, din cauza că timpulu a fost tare naintatu, a remas afara.

Cu aceste partea oficiōsă se finī, făcēdu locu celei sociale. Dl A. Barsanu, alesulu redactoru al foiei umoristice : „Urđica“ ne causă risu si petrecere prin cetirea ei. Nu mai pușinu dl E. Popovicu, care din propri'a inițiativa fundă o fōia nouă umoristica intitulata : „Urđic'a nouă libera“, care curatia de pecate, membrii din societate. Ambelor urđici se închinara pocale într'alor prosperare, fiindu bineprimite.

De orece odai'a în care ținuramu ședinți'a eră reu încaldita — si dupa ce mai departe unu pianu, ale cărui melodii ne-aru fi datu ocaziune de a ne încaldī (prin dansu) înca a lipsitu, nu a remasu alta decâtu a ne dice toti reciproc o „nōpte buna!“

Vienensis.

Festivitatea memoriei episcopului Samuil Vulcanu.

— Beiusiu, 26 dec. —

Cu multa placere prindu condeiulu la mâna de câte-ori sūm în pozițiunea placuta de a putē saluta din ânima pe fratii de unu sânge, tineretulu zelosu, speranțiile națiunii, în întreprinderea si zelulu, cari le manifesta totu-de-una față de limb'a si națiunea lor.

Un'a asemenea ocaziune este acēt'a a festivității memoriei nemuritorului episcopu Samuilu Vulcanu, ținuta în localitatea gimnasiului în 25 l. cr. c. n.

Dupa sfioirea s. liturgie, celebrata pentru repausulu sufletului lui Vulcanu, unu mare numeru din publiculu românū grabi cătra gimnasiu, asiă cătu pe la 11 ore a. m. sal'a frumosu decorata eră îndesata, încātu nu mai încapeau.

Atunci intonă corulu instrumentalu pies'a „Bucur'ă“, melodi'a frumoșă a nemuritoriului mitropolitu Ales. St. Siulutiu, cu trasuri corecte si fine ce recere natur'a piesei.

Dupa acēt'a se redică dl cond. Iuliu Pappalvai si bineventă pe ôspeti în numele societății, espunēdu caus'a si scopulu solemnității de astadi, dechiară ședinți'a deschisa.

Corulu vocalu cu „patri'a româna“ a facutu mare impresiune asupra publiculu românū si din mai multe părți se esprimă dorinți'a de a se execută de nou.

Declamările tôte reesira bine. Se vede, că tinerimea își cunōsce misiunea grea, si nisuesce să-si câștigate mijlocele necesarie pe când va pași pe terenulu vietii sociale; se pareă că toti sūnt petrunci de ide'a laureatului poetu când dice : *Se dămu dovedi la lume, că 'n aste mâni mai curge unu sânge de Traianu.* Autorulu biografiei cu desteritate oratorica premise biografiei o disertatiune românesca, pentru ce merita tōtă laud'a.

Esecutarea pieselor „Cânteculu gintei latine“ si „Asaltulu Griviței“ de corulu vocalu si instrumentalu au fost premiate cu aplause frenetice.

În genere tinerii au desvoltatu unu zelu laudabilu, o devoțiune dēdna de tōtă recunoscinți'a. Tōte vorbele, tōte cântecele, tōte piesele în armonia esprimau simțiemintele singuratecilor, tōte erau transpirate de însufletire până la rapire.

În urma dl conducatoriū, caruia — dupa zelosulu presedinte alu societății — în loculu primu avemu să gratulāmu pentru successulu stralucitu, multiamesce ôspetilor pentru participare si onōrea ce li-au datu, invita si rōga pe publicu să pastreze simțiemintele cordiale si de acum înainte față de societatea junimei si institutu.

Publiculu încântatu si însufletitu, pe lângă sunetele melodiōse a horei națiōnale, se departă cu dulci suveniru.

Unu ôspe.

Teatru românescu în Cacova.

— 25 dec. —

Jun'a societate teatrala româna sub direcțiunea dlui G. Aug. Petculescu, la invitarea mai multor iubitori de arte, sosindu dela Bozovicu în Cacova, a datu 3 reprezentațiuni, la cari si eu am luat parte si

am vedîutu cîta silînția își dau acesti actori, spre a ajunge la înalțirea chiamării lor, a multîmii si de nou a incurgîia publicului la spriginirea acesteia arti.

În 21 decembrie n. s'au reprezentatu piesele: „Paraliseriulu“ s'eu „Florinu si Floric'a“, „Crucea roșia“, s'eu „Ambulantîa româna“, „Calusieriulu“ si „Marin'a Rella.“

Pe Paraliserulu l'a jucatu fôrte bine dlu Petculescu, ier dsiôr'a Halmagîanu a imitatu bine pe Floric'a, fêta din casa la o boeritîa, si a cîntatu fôrte frumosu „Crucea roșia“ si „Marin'a Rella“; dlu Doloreanu a escelatu prin imitarea nimerita alui Florinu, feçiorulu din casa la aceasi cocóna, si dl Cristescu prin dansarea calusieriului.

În 22 s'a jucat piesa „Paragrafu 37“ s'eu „Palestina“ si în 23-le dec., „Jocrisu“ s'eu „Papagalulu vorbitoriu“; afara de aceste s'a mai cîntatu de dsiôr'a Halmagîanu în modu însuffitôru: „Ah lasati-me în pace“, — „Cînd la picîore juramu iubire“, — „Suna trîmbitîa în tîera“, si „Adio la Carpati.“

Tôte aceste produçțiuni au reesîtu bine, îndesultirea publicului s'au manifestatu prin multele aplause. Cu unu cuvîntu acêsta societate, de si juna, merita tóta laud'a si spriginulu publicului românu.

Notificu cu plăcere, că societatea s'a declarat multîmita cu venitul si cîstigulu din serile acele, ce are de semnificatu, că români din ce în ce recunosc neccesitatea înfiintării unui teatru spre cultivarea poporului si în acêsta direcțiune.

Unu iubitoriu de teatru.

Societati si institute.

Societatea „Românîa Juna“ a junimei române din Viena ni-a tramisu raportulu seu anualu din 1 oct. 1877 pîna la 30 sept. 1878. Din acest'a aflăm, că numit'a Societate în anul școlaru trecut'u a tinutu 17 șiedinție si o adunare generala, în cari s'a cecitu 6 disertatiuni, 1 poemu epicu, 4 critice si s'au declamatu 4 poesii. Bibliotec'a s'a maritu cu 32 opuri în 38 volumine si 15 broșure. Mișcarea cassei nu contîne date pré îmbucurătoare, nu se pôte constată vr'unu progressu în averea Societătii, fondulu disponibilu a scadiutu cu 331 fl. 41 cr., dar fondulu neatocabilu a crescutu cu 257 fl. 75 cr., daruiti de dl Ionu Bratianu. Raportulu încheia cu unu apelu, din care scótemu si noi urmatóarele: „Fondulu disponibilu alu „Românîei-June“ e aprópe de a fi consumatu. Numai din acestu fondu se pôte sustiné cabinetulu de lectura. Prin acêsta școl'a tinerimei române din Viena e în periclu de a fi suspendata! . . . Dati-ne deci ajutoriulu vostru si contribuiti la creșcerea barbatilor vfiitorului, căci dîndu-ne dóue, dati națiunii!“

Reuniunea femeilor române din Iasi, societatea care întretîne o școl'a profesionala, s'a întrunitu la 8/20 nov. spre a-si reînoui comitetulu. Urmatóarele dómne au întrunitu aprópe unanimitate voturilor: dn'a Elena Marzescu, cá presidenta; dnele Oriensia Drosu si Maria Livaditi, cá vice-presidente; dn'a Maria Holban si dr'a Maria Melinti, cá secretare; dn'a Sofia Boghian, casiera; dnele Ana Manu, Smaranda Brânza, Lucia Quintescu, Lucreția Cobalcescu, Elisa Rosiu si Maria Petrovanu, cá membre; ier dnele Lucia Melic, Maria Irimescu, Maria Climescu, Cornelia Columb, Cleopatra Genoiu si dr'a Cleopatra Petit cá suplinitóre. În aceiasi adunare dela 8 nov., comitetulu

trecutu a facutu o dare de séma, din care resulta că „Reuniunea femeilor române“ are capitalu de mai bine de 60,000 lei, o casa în valóre de 35,000 lei si o școl'a profesionala cu unu numeru de 80 eleve. În întrunirea dela 8 nov. s'a numitu totu-odata si o comisiune financiara, compusa din dl Stefanu Neiu, primul-presidentu alu Curtii de Apelu, dl Bogdan, cassierulu generalu alu judetiului Iasi, si din dnele Aspasia Culihan si Maria Zarifopolu, cari sê cerceteze socótele cassei societătii.

Ce e nou ?

Curtea regésc'a a petrecutu serbatorile Craciunului la Gödöllő, în curêndu înse ea se va duce de acolo. Principele de coróna Rudolf a si plecatu în 30 dec. cu trenu separatu la Viena si de acolo la Praga. Astadi, în 1 januarie, are sê plece regele, ier mâne regin'a cu archiduces'a Valeria, la Viena. În 2 jan. regele va merge cu mare suita la vênátóre la Neuberg; la acêsta va luá parte si mostenitorul de tron.

Sciri personale. Conte Emeric Széchenyi e numitu ambasadoru austro-ungaru la Berlin. — Ministrul de financie, contele Iuliu Szapáry, în 7 jan. va merge la Viena pentru a luá întielegere relativa la unu împrumutu cu cas'a Rothschild si cu creditulu mobilaru. — Ducros-Aubert se va numi tramisu extraordinaru si ministru plenipotentiaru alu republicei franceze pe lînga Alteti'a Sa regala principele Carol al României. — Consulu românu în Ismail fu numitu dl Stanescu, fostul prestedinte al tribunalului de Ismail. — Dl C. A. Rosetti va plecá la Paris, Londra si Berlin, pentru a regulá tramiterea reprezentatiunii diplomatice. — Petru Aczél, comite supremu al comitatului si orașului Aradu, e dimissionatu la cererea sa.

Misteriosul dela Gödöllő. Dilele trecute o scire fôrte șensatiionala cerculá prin tôte diuarele din Budapesta si din Viena. Polițîa esterna ar fi înșciintiatu pe cea din Viena si Budapesta, că mai multi social-democrati aru fi vinitu în imperiulu austro-maghiaru, si că aceia de siguru vor fi avêndu intențiuni criminale. Nu peste multu s'a si descoperitu, că în Gödöllő înainte cu câte-va zile în adeveru s'a zaritu unu individ fôrte suspectu, carele a si disparutu. Din ast'a apoi s'a dedusu, că acela de siguru e vr'unul din acei social-democrati, si că voiesce sê face atentatu în contra vietii regelui. Numai decétu s'a si transportatu din Viena si din Budapesta o multime de polițisti, cari — dimpreuna cu polițîa comitatensa — au începutu sê caute pe acelu individ. Dar pân'acuma însedar.

Logodirea mostenitorului de tron. Seirea publicata si de noi în asta privinția în nrul trecut, se sustîne, dar oficios nu s'a întaritu inca. Mirés'a e fôrte tinera, abiá peste dóue luni si jumetate va fi de 16 ani.

Principele de coróna germanu erá p'aci sê patrésca reu. La 27 dec rentorcêndu-se cu trasur'a din o preumblare, când soși aprópe de palatu, caii se spariara, încétu nu erá cu putinția a-i oprí. În scurtu tîmpu apoi elu, dimpreuna cu adjutantulu seu, fure aruncati din trasura. Înse, afara de niște contusiuni mai mici, nu li s'a întêmplatu vr'o nenorocire mai mare.

Cununîa ficei regelui danesu. Cununi'a celui de Cumberland cu principess'a de Thyra s'a facutu în 21 dec., sér'a la optu óre. Ceremoni'a începú

la 7. Membrii corpurilor legiuitoare, corpul diplomaticu si capetenile autoritatilor civile si militare, au primitu invitatiuni dimpreuna cu damele lor. Cei invitati mersera în procesiune la capela din castelu, unde se aflau adunati regele, mirés'a, regin'a, ginerele, cei doi principii de coróna, ceilalti principii si represintantii esterni. Înainte de cununia se trasera clopotele, dupa cununia s'a datu o salva de tunuri. Mirii primira felicitările familiei regale. Dupa celebrarea cununii ospetii se rentórsera la castelu si luara parte la supeul datu. În fine s'a facutu o preumblare prin orasiul fórte frumos iluminatu, unde se arse în onórea noilor casatoriti unu focu artificiosu elegantu. Stradele erau poporate de masse dese de ómeni. Ducele de Cumberland a plecatu împreuna cu soái sa la Tredenburg.

Din Dobrogea se scrie „Voc. Cov“, cá prefectur'a ce se decretase la Nou'a Silistra a trebuitu sè se retraga si sè se asiedie la Cernavoda, cáci în locul d'ântaiu împiegatii, începédu dela prefectu pâna la cel din arma, nu aveau, nu o casa unde sè siéda, dar nici chiar unu bordeiu. Nici o méssa, nici unu scaunu, nici unu registru, nici unu sigilu, nimicu nu au autoritatile cu cari sè-si póta începe lucrările lor. Pânea chiar si carnea lipsescu cu deseversire. La o parte din trupe li se tramite pentru hrana pesmeti dela Rusciucu, înse masin'a vaporului a crepatu. Astfel ómenii tramisi în Dobrogea, cu banii în mâna, în multe locuri nu-si gasescu o pâne si o strasina unde sè se adapostésca. Corespundintia se face cu cea mai mare anevointia. Bulgarii nu vor sè recunósca lini'a de demarcare fisata de comisiunea europeana.

Denumire. Dl Vasiliu Papp-Szilágyi de Illyésfalva, juristu absolutu, fu denumitu concipistu-practicante la ministeriulu reg. ung. de culte si instructiunea publica.

Sciri merunte din tíera. *Corpurile legiuitoare* au tinutu luni o siédintia scurta în care s'au promulgatu câteva legi sanctionate. — *Delegatiunile* se vor întruni iérasii la 3—4 séu 10 fauru în Budapesta. — *Drumurile în provincia*, în urmarea ploilor multe, în unele locuri, au ajunsu în o stare cu totul nepracticabila. — *Unele riuri*, Crisiul, Somesiul, Muresiul, Tisza, s'au umflatu fórte, dar apoi au începutu a scadé.

Noutati scurte din Románia. Dl generalu de divisiune, Al. Cernat, e numitu comandantu al divisiunii a II-a teritoriale. — *Teritoriul Dobrogei* s'a pus sub comandamentu divisiunii a III-a teritoriale militare, cu resiedintia în Galati. — *Domnitorul* si-a esprimatu dorintia de a se infintia o statiune de *bai marine* pe tíerul românú din Dobrogea. — *Marin'a rusa* a stabilitu în Tulcea o statiune navala pentru iérna. — *Damele din Gorju* au oferitu 1533 lei pentru cumperrare de arme. — *Dl colonel Falcoianu* a facutu unu proiectu pentru unu nou portu la Tulcea.

Din strainetate. *Liferantii armatei ruse*, Warschawki, Baranoff si Kauffmann, au însielatu guvernul rusescu cu unu-spre-diece milióne de ruble. — *Scupcin'a din Belgrad* a decisu sè se faca bani de aurú sèrbesci, si anume de 20 franci, de 10 si de 5; celu de 20 fr. se va numi Milanov zlatnik. — *Resboiul engleso-afgan* se apropia de fine; Jacub chan s'a supusu An-

gliei. — *Turburările studentilor* în Russia iau dimensiu totu mai mari. — *In scolile sèrbesci* se va întroducere si limb'a rusa cá obligatóre, Russi'a va plati pe professori.

Suvenirea morilor.

Elena ved. Romulu Ursulescu, nasc. Parvu, a repausatu la Lugosiu în 5 dec. O plângu parintii si fiic'a ei Ofelia, socrii, comnatul Iosifu Tempea, preotu si professoru gimnasialu, soái'a sa Lucretia, si fiii acestora.

Au muritu în strainetate: *Bayard Taylor*, ambasadorul din Berlin al statelor unite americane, poetu si publicistu escelentu, la 21 dec. în Berlin, în etate de 53 ani; înmorméntarea lui s'a facutu la 22 dec., asistându ambasadorii, ministrii, celebritatile literaturii si politiceii; corpul s'a asiediatu provisoriu într'unu cimiteru, de unde se va transporta în America. — *Br. Paul Airoldi*, generalu campestru si proprietaru unui regimentu austriacu, la Verona, în 23 dec.; repausatul a fost unu vechiu soldatu, a luptatu si cu Napoleon I, a traitu 80 ani.

Deslegarea ghiciturei de siacu din nr. 72 :

„Unu minutu, si-auriul sóre,
Ce-lu privescu acum plângédu,
Dintre mândre colinióre,
Nu-mi va mai suride blându,
Nici voiú sè-lu vedu triumfându
De pe gén'a de Carpati
Salutându pe dulcii frati.

Vasile Jutru.

Bine au ghicit'o dómnele si domnióarele: Elena Popescu, Amalia Ardeleanu, Maria Popu, Ana Popovicu, Eufrosina Munteanu, Elisa Dragalina, Zoe Dimbu, Lucretia Micsiunescu, Augusta Suciu, Ermina Popescu.

Nr. 16 alu „Siedietórei“ contine urmatóarele materie: Avutul si saracul, întémpare adevérata, de Ionitia Cristorianu, — Cuprinderea Bosniei si Hertiegovinei, balada poporala, de Timoteiu Craciunu ogtasiu în Bosnea, — Convorbire în siedietóre, de Iuliu Habianul, — Avutul si saracul, colinda de Dimitrie Barbu, — Ce e nou în tíera si lume? — Hodoroscu si Troscu, — Díciale románesci din Ardealu, culesu de Teodoru Hiristu.

„Siedietórea“ dela anul nou va esí de doue ori în luna; pretiul pe anul întregu va fi numai 1 fl. 70 cr., dar abonamintele se vor primi numai pe anul întregu, cá pân'acuma.

Carturarii poporului sânt rugati a respândi fói'a acést'a în poporul nostru, pentru care se scrie.

În partile Oravitiei prenumeratiunile se potu face si la dl I. E. Tieranu, libraru în Oravitia.

La numerulu acesta alaturamu suplementu de jumetate cóla, si astfel acesta contine o cóla întréga.